

KODEKS RAVNANJA TOLMAČA OZIROMA PREVAJALCA V POLICIJSKIH POSTOPKIH IN PRI OPRAVLJANJU DEL ZA POLICIJO

I. Preambula

1. Kodeks ravnanja tolmača oziroma prevajalca v policijskih postopkih in pri opravljanju del za policijo (v nadaljnjem besedilu: kodeks), vsebuje pomembne informacije o etičnih standardih in posebnih pravilih za tolmačenje in prevajanje v policijskih postopkih in pri opravljanju del za policijo. Sprejetje kodeksa pomeni usmeritev in zavezo za ravnanje tolmača oziroma prevajalca v policijskih postopkih ter pri opravljanju del za policijo.
2. Upoštevanje standardov in pravil kodeksa je pomembno, saj lahko policija tako zagotovi točno in kakovostno tolmačenje oziroma prevajanje izpovedi, izjav ali podanih obvestil oseb v policijskih postopkih ter drugih zbranih dokazov in okoliščin za razjasnitev dejanskega stanja ter zagotovitve pravic osebi v policijskem postopku, o katerih mora biti obveščena v svojem materinem jeziku ali jeziku, ki ga razume.
3. Policija z upoštevanjem določb tega kodeksa ter predpisov, ki urejajo predmetno področje, zagotavlja varovanje osebnih podatkov, varovanih podatkov policije in tajnih podatkov.
4. Standardi in pravila v tem kodeksu ne posegajo v splošna pravila in standarde, ki veljajo za tolmača oziroma prevajalca, ter obveznosti tolmača oziroma prevajalca v skladu s poklicnimi načeli.
5. Tolmač oziroma prevajalec mora profesionalno opravljati svoje delo v policijskih postopkih in pri opravljanju del za policijo, spoštovati moralna in etična pravila tolmačenja oziroma prevajanja ter vedno ravnati tako, da policiji s točnim in kakovostnim tolmačenjem oziroma prevajanjem zagotovi uspešno komunikacijo in informacije, pomembne za policijske postopke in pri opravljanju del za policijo.
6. Tolmač oziroma prevajalec pri svojem delu v policijskih postopkih policije ali pri opravljanju del za policijo ne sme podajati svojega mnenja, komentirati ali izražati kakršnih koli osebnih opazanj ali mnenj o osebah v postopkih ali drugih vprašanj, ki se nanašajo na vsebinske odločitve v policijskih postopkih.
7. Moške oblike samostalnikov so v tem dokumentu uporabljene v generičnem smislu kot oblike nezaznamovanega slovničnega spola.

II. Splošne določbe

1. Zaupnost informacij

1.1 Tolmač oziroma prevajalec mora poleg podatkov, katerih varovanje urejajo drugi predpisi, varovati tudi osebne podatke, varovane podatke policije in tajne podatke, s katerimi se je seznanil v policijskih postopkih in pri opravljanju del za policijo. Dolžnost varovanja teh podatkov se nadaljuje tudi po prenehanju pogodbenega razmerja.

1.2 Tolmač oziroma prevajalec v nobenih okoliščinah ne sme razkriti ali ustno oziroma pisno ponoviti informacij, s katerimi se je seznanil pri svojem delu v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo. Še posebno velja, da ne sme zahtevati nobene finančne nagrade, dobička ali druge oblike ugodnosti za razkritje ustnih in/ali pisnih informacij, s katerimi se je seznanil pri svojem delu v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo. Dolžnost varovanja osebnih podatkov, varovanih podatkov policije in tajnih podatkov tolmača oziroma prevajalca se določi s pogodbo, ki jo policija sklene z njim. Vsak tolmač oziroma prevajalec mora policijo obvestiti o razkritju osebnih podatkov, varovanih podatkov policije ali tajnih podatkov nepoklicanim osebam, če je o tem obveščen ali to kako drugače izve.

2. Nepristranskost

2.1 Tolmač oziroma prevajalec v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo ne sme nikogar diskriminirati na podlagi narodnosti, rase, barve kože, spola, jezika, vere, spolne usmerjenosti, političnega ali drugega prepričanja, premoženjskega stanja, rojstva, genetske dediščine, izobrazbe, družbenega položaja, invalidnosti ali katere koli druge osebne okoliščine.

2.2 Če tolmač oziroma prevajalec oceni, da je nastal položaj, v katerem bi njegov osebni interes lahko vplival na nepristransko in objektivno tolmačenje oziroma prevajanje ali v katerem okoliščine vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti in objektivnosti, mora o tem takoj obvestiti policista, ki vodi policijski postopek. Policist mora zagotoviti, da se naloge opravijo zakonito, nepristransko in objektivno, oziroma preveriti, ali so bile tako opravljene.

2.3 Z namenom spoštovanja načela nepristranskosti in pravičnosti postopka se mora tolmač oziroma prevajalec izogibati kakršnim koli pogovorom z osebo v policijskem postopku denimo med odmorom ali po koncu zbiranja obvestil, povezanih s postopki ali odločitvijo v policijskih postopkih.

2.4 Tolmač oziroma prevajalec ne sme sprejeti denarja, daril ali kakršne koli druge ugodnosti od oseb v policijskih postopkih, tretjih oseb ali organizacij v zvezi s policijskim postopkom ali pri opravljanju del za policijo.

2.5 Tolmač oziroma prevajalec ne sme v nobenem primeru pravno ali kako drugače svetovati osebam v zvezi s policijskimi postopki.

2.6 Tolmač oziroma prevajalec v policijskih postopkih ne sme tolmačiti oziroma prevajati podanih izpovedi, izjav ali obvestil oseb v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo, s katerimi je v tesnih oziroma osebnih prijateljskih odnosih, razen v nujnih primerih, ko ni na voljo nobenega drugega prevajalca oziroma tolmača in se s tem strinja policist, ki vodi policijski postopek.

2.7 Tolmač oziroma prevajalec v policijskih postopkih, ne sme tolmačiti oziroma prevajati za nikogar, v katerega postopke oziroma pisno pričevanje je neposredno vpleten.

2.8 Tolmač oziroma prevajalec, ki je ogrožen zaradi tolmačenja ali prevajanja v policijskem postopku, mora o tem obvestiti policijo.

3. Točnost tolmačenja in prevajanja

3.1 Tolmač mora tolmačiti oziroma prevajalec prevajati točen in celovit pomen izpovedi, izjav ali obvestil oseb v policijskih postopkih (vključno z morebitnimi vprašanji ali komentarji, ki jih je

oseba naslovila na tolmača oziroma prevajalca) ali vsebine dokumentov pri opravljanju del za policijo.

3.2 Tolmač mora v policijskih postopkih tolmačiti oziroma prevajalec prevajati izpovedi, izjave ali obvestila oseb in njihova vprašanja, naslovljena na policista, v prvi osebi.

3.3 Tolmač oziroma prevajalec ne sme spreminjati, povzemati ali delno tolmačiti oziroma prevajati izpovedi, izjav ali podanih obvestil in vprašanj oseb v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo.

3.4 Tolmač oziroma prevajalec ne sme spreminjati policistovih vprašanj. Če jih oseba v postopku zbiranja obvestil v okviru policijskega postopka ne razume, tolmač oziroma prevajalec to pove policistu, ki nato vprašanja preoblikuje tako, da jih oseba bolje razume.

3.5 Če ima tolmač težave s točnim tolmačenjem oziroma prevajalec težave s točnim prevajanjem podanih izpovedi, izjav ali obvestil oseb v policijskih postopkih ali v okviru del za policijo, to takoj pove policistu.

3.6 Tolmač oziroma prevajalec pri tolmačenju oziroma prevajanju podanih izpovedi, izjav ali obvestil v policijskih postopkih, oseb ne sme spraševati o tem, kaj so mislile s svojim odgovorom in jih prositi, naj preoblikujejo izpoved, izjavo ali obvestilo.

3.7 Tolmač oziroma prevajalec pri tolmačenju oziroma prevajanju podanih izpovedi, izjav ali obvestil oseb v policijskih postopkih ne sme predvidevati niti njihovih odgovorov niti policistovih vprašanj. Njegova edina naloga je natančno in verodostojno tolmačiti oziroma prevajati podane izpovedi, izjave ali obvestila oseb in policistova vprašanja.

3.8 Tolmačenje oziroma prevajanje v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo, v nobenem primeru ne sme izražati osebnih izkušenj ali mnenj tolmača oziroma prevajalca.

3.9 Tolmač oziroma prevajalec med tolmačenjem oziroma prevajanjem v policijskih postopkih, ne sme izražati svojih čustev (z besedami ali z govorico telesa).

3.10 Tolmač oziroma prevajalec v policijskih postopkih ne sme zagotavljati nobenih socioloških, antropoloških ali zgodovinskih informacij, ki temeljijo na drugih policijskih postopkih, v katerih je že tolmačil oziroma prevajal. Prav tako v policijskih postopkih ne sme med tolmačenjem oziroma prevajanjem delovati kot strokovnjak katere koli omenjene stroke.

4. Usposobljenost

4.1 Tolmač oziroma prevajalec mora v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo zagotoviti točno, verodostojno in kakovostno tolmačenje oziroma prevajanje.

4.2 Tolmač oziroma prevajalec v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo sprejme primere, v katerih je sposoben tolmačiti oziroma prevajati, in jezike, za katere je strokovno usposobljen.

4.3 Tolmač oziroma prevajalec se mora truditi za nenehno izpopolnjevanje svojega praktičnega in teoretičnega znanja za tolmačenje oziroma prevajanje v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo.

4.4 Tolmač oziroma prevajalec ima v policijskih postopkih ali pri opravljanju del za policijo pravico in dolžnost odkloniti nalogo tolmačenja oziroma prevajanja, če nima potrebnega jezikovnega znanja in kvalifikacij.

4.5 Tolmač oziroma prevajalec se mora v policijskih postopkih pred tolmačenjem oziroma prevajanjem izpovedi, izjav ali obvestil oseb, nanje ustrezno pripraviti.

4.6 Tolmač oziroma prevajalec mora v policijskih postopkih o morebitnih težavah, ki se v posebnih primerih pojavijo med tolmačenjem oziroma prevajanjem, pravočasno obvestiti policista, ki vodi postopek.

4.7 Odnos med tolmačem oziroma prevajalcem in policistom mora temeljiti na medsebojnem spoštovanju, enakosti in sodelovanju.

4.8 Tolmač oziroma prevajalec mora v policijskih postopkih upoštevati zahteve in navodila policista, biti točen, psihično in fizično pripravljen na tolmačenje oziroma prevajanje in primerno oblečen.

4.9 Tolmač oziroma prevajalec mora imeti med tolmačenjem oziroma prevajanjem v policijskih postopkih izklopljen mobilni telefon, da zvonjenje ne bi motilo poteka postopka.

5. Profesionalna solidarnost

5.1 Tolmač oziroma prevajalec mora spoštovati interes postopka, v katerem sodeluje. Svoje kolege mora spodbujati k upoštevanju tega kodeksa in poklicnih standardov tolmačenja oziroma prevajanja v policijskih postopkih ter pri opravljanju del za policijo.

5.2 Tolmač oziroma prevajalec v policijskih postopkih ne sme uporabiti dela drugega tolmača oziroma prevajalca, da bi izpolnil svoje delovne naloge.

III. Končne določbe

6.1 Vsakršno kršenje pravil, zapisanih v tem kodeksu, se lahko obravnava kot podlaga za odstop od pogodbe, sklenjene med policijo in tolmačem oziroma prevajalcem, v skladu z določili pogodbe.

6.2 Tolmač oziroma prevajalec, ki svoje storitve opravlja v policijskih postopkih ali v okviru del za policijo, sprejme pravila, zapisana v tem kodeksu, s podpisom tega kodeksa, s sklenitvijo pogodbe s policijo o tolmačenju oziroma prevajanju v policijskih postopkih ali o opravljanju del za policijo in s podpisom izjave o varovanju osebnih podatkov, varovanih podatkov policije in tajnih podatkov, s katerimi je bil seznanjen pri opravljanju storitev v postopkih policije ali v okviru del za policijo.

Številka: 007-496/2013/57

Ljubljana, dne 22. 11. 2019

mag. Tatjana Bobnar

generalna direktorica policije

glavna policijska svetnica

**IZJAVA O SEZNANJENOSTI S PRAVILI KODEKSA RAVNANJA TOLMAČA OZIROMA
PREVAJALCA V POLICIJSKIH POSTOPKIH IN PRI OPRAVLJANJU DEL ZA POLICIJO**

Podpisani/a tolmač/ka oziroma prevajalec/ka iz ..... jezika
oziroma v ..... jezik, izjavljam, da sem seznanjen/a s pravili
Kodeksa ravnanja tolmača oziroma prevajalca v policijskih postopkih in pri opravljanju del za
policijo, in jih bom spoštoval/a med opravljanjem svojega dela.

Kraj in datum:

Podpis:
